

Karjeras
atbalsts

Sadarbība karjeras atbalsta efektivitātei

Ilze Astrīda Jansone

Euroguidance programma, Valsts izglītības attīstības aģentūra



Saturs

- Starptautiskas sadarbības iniciatīvas karjeras atbalsta jomā
- Latvijas KAAS sadarbības padome
- Ārvalstu praktiski piemēri: Hongkonga, Somija, ASV

Euroguidance

- Eiropas **karjeras atbalsta veicināšanas** tīkls
- Sekmē karjeras **speciālistu kompetences attīstību**, īpaši starptautiskās mācību mobilitātes jautājumos



IAEVG

Misija: pārstāvēt karjeras attīstības atbalsta jomu, veicināt ētisku, sociāli taisnīgu un uz labākajiem paraugiem balstītu praksi, lai visiem iedzīvotājiem būtu pieejams kompetentu un kvalificētu speciālistu atbalsts, izvēloties karjeru, izglītību un profesiju



INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR
EDUCATIONAL AND VOCATIONAL GUIDANCE



ESAO Karjeras gatavības projekts

Ieteikumi valdībām, skolām, darba devējiem un citām ieinteresētajām pusēm par to, kā vislabāk sagatavot jauniešus konkurēt COVID-19 darba tirgū. Balstoties uz starptautiskām datu kopām, projekts nosaka ar karjeru saistītos faktorus, kas ietekmē jauniešu panākumus nodarbinātībā pieaugušo vecumā.

ESAO: Efektīvs karjeras atbalsts

- Pieejams jau no pamatskolas un pastiprinās lēmumu pieņemšanas laikā
- Sasaista mācības ar nākotnes darbu
- Sniedz pārbaudītu un objektīvu darba tirgus informāciju
- Novērš informācijas trūkumu un stereotipus
- Paplašina izpratni par darba tirgu kopumā un īpaši par aktuālākajām profesijām
- Pievērš sevišķu uzmanību jauniešiem, kas atrodas sociāli nelabvēlīgos apstākļos
- Nodrošina reālu saskari ar darba tirgu, iesaistot darba devējus

Latvijas KAAS sadarbības padome

- Izglītības un zinātnes ministrija
- Valsts izglītības satura centrs
- Izglītības kvalitātes valsts dienests
- Labklājības ministrija
- Nodarbinātības valsts aģentūra
- Sociālās integrācijas valsts aģentūra
- Ekonomikas ministrija
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
- Latvijas Nacionālais kultūras centrs
- Latvijas Darba devēju konfederācija
- Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
- Latvijas Pašvaldību savienība
- Latvijas Karjeras attīstības atbalsta asociācija
- Valsts izglītības attīstības aģentūra

IAP 2021-2027 redzējums

- **individualizētu mācību pieeja**, ...kur izglītības piedāvājums atbilst indivīda vajadzībām un iespējām;
- **sabalansēta un nākotnes vajadzībām atbilstošu prasmju apguve**, ...ko nodrošina **efektīva sadarbība** starp izglītības sektoru un tautsaimniecības nozarēm (t. sk. attīstības tendenču un vajadzību pētījumi un prognozes);
- **izglītības iestāžu funkcionāla transformācija**, tās ir organizācijas, kas **aktīvi sadarbojas** - gan savstarpēji, gan ar citām iesaistītajām pusēm, tādējādi nodrošinot efektīvu resursu pārvaldību un zināšanu un labās prakses pārnesi;
- **pilnveidota izglītības pārvaldības sistēma**, **līdzdarbojoties** ieinteresētajām pusēm, **iesaistot** dažādas puses (vecākus u. c.) un veidojot konstruktīvu un mērķtiecīgu komunikāciju un **sadarbību ar sabiedrību**.

Hongkongas piemērs

*Hongkongas
Universitātes Iekļaujošās
un speciālās izglītības
attīstības centra
izstrādātā programma
skolēnu un ģimeņu
atbalstam*

Career Guidance Service for Life Planning of Students with Special Needs

- S - Strength-based/ Interest-based
- U - Uniqueness with individualized plan
- N - New perspective for life skills
↳ competency development and parental support
- Based on Social Cognitive Career Theory (SCCT) enhancing the life skills self-efficacy, social connectedness and meaning in life of the students with special educational needs/disabilities (Schunk & DiBenedetto, 2020; Yuen et al., 2017)



Advancement on Research, Knowledge Exchange, Services in Inclusive & Special Education



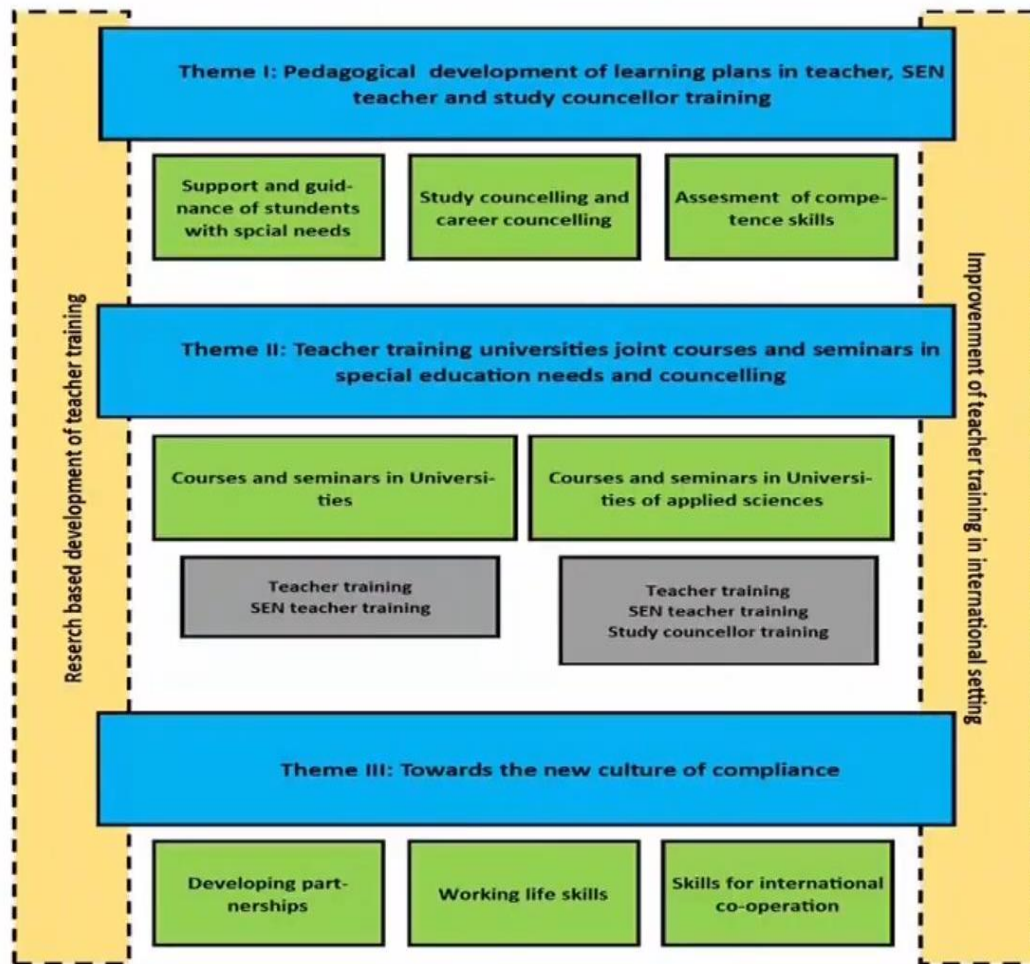
Honkongas Universitātes izveidotā karjeras izglītības programma

School-based career guidance activities

- Year 1
 - Individual advisement and counselling (ID)
 - Career day camp (O)
 - Self understanding group (O)
 - Interest workshop/ class (E)
 - Work place visits and work experiences (E)
 - Parents interview (P)
 - Parents workshop (P)
- Year 2
 - Individual advisement and counselling (ID)
 - Adventure activities (E)
 - Talent development workshop/ interest class (S & IS)
 - Work place visits and work experiences (E)
 - Parents interview (P)
 - Parents workshop (P)
 - Teacher sharing (T)

Somijas piemērs

*Somijas Izglītības un
kultūras ministrijas
finansēts projekts
«Tiesības mācīties –
prasmes mācīt»*



ASV piemērs

*Bostonas
Universitātes
Izglītības fakultātes
un Bostonas skolu
valdes mentoringa
programma*



Darbs turpinās



Avoti

- Dream Jobs? Teenagers' Career Aspirations and the Future of Work, Mann, A., et al. (2020), OECD Publishing <http://www.oecd.org/education/dream-jobs-teenagers-career-aspirations-and-the-future-of-work.htm>
- OECD (2021), "Career readiness in the pandemic: A summary of project findings", *OECD Education Policy Perspectives*, No. 46, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/e9544a77-en>
- Investing in Guidance, The Inter-Agency Working Group on Work-based Learning, 17/12/2019 <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/2227>
- Mann, A., Denis V., Percy C. (2020), "Career ready?: How schools can better prepare young people for working life in the era of COVID-19", *OECD Education Working Papers*, No. 241, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/e1503534-en>.
- <https://www.viaa.gov.lv/lv/par-kaas>
- <https://likumi.lv/ta/id/324332-par-izglitibas-attistibas-pamatnostadnem-20212027-gadam>
- <https://www.siva.gov.lv/lv/sadarbiba-ar-latvijas-izglitibas-iestadem>
- <https://www.hamk.fi/projects/right-to-learn-skills-to-teach/?lang=en>

Jautājumiem:

Ilze Astrīda Jansone
VIAA Informācijas atbalsta un starptautiskas
sadarbības departaments
Tālr.: 29143313
e-pasts: ilze.jansone@viaa.gov.lv

Empathy and Compassion

Complex Communication

Adaptability and Resilience

Financial Planning

Entrepreneurial Thinking

Critical Consciousness

Life Design

Social Capital

Personal Brand

Integrity

